

Önce, Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi'nin (TTB-MK) 24 Ocak 2018 tarihli "Savaş bir halk sağlığı sorunudur!" başlıklı mesajı gerekçe gösterilip, MK'nin bütün üyeleri, bulunduğu illerde evleri ve hastanedeki odaları basılarak, ev aramaları yapılarak, kitaplarına, bilgisayarlarına, taşınabilir telefonlarına el konularak gözaltına alındı. Üç ile yedi gün Ankara'da, nezarethane bile olmayan, spor salonundan devşirme bir mekânda tutuldular. Sonunda mahkeme tarafından, tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldılar. İki ayrı yasanın iki ayrı maddesi gerekçe gösterilerek "terör örgütü propagandası yapmak" ve "halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek" suçlaması ile ağır ceza mahkemesinde (ACM) haklarında dava açıldı. Savcılık, iddianamesinde gözaltına alma gerekçesi olan fiil olarak gösterilen 24 Ocak 2018 tarihli TTB mesajına ilave olarak, yine aynı TTB-MK üyeleri tarafından, 1 Eylül 2016 tarihinde paylaşılmış olan "Bu Topraklarda Eşitlik ve Barış İçinde Yaşamamız Çok Mümkün!" başlıklı mesajı da ikinci bir suç unsuru olarak gösterip, cezalandırılmalarını istedi. Bununla birlikte, savcı, ikinci duruşmada savunmalar biter bitmez; dolayısıyla savunmaları dinlemeden, çok daha önce hazırlamış olduğu mütalaasını flaş disk ile mahkeme başkanına sundu. Savcının ışık hızındaki bu mütalaasında "terör örgütü propagandası yapmak" suçlamasının kaldırılmış olduğu görüldü. Oysa, bu suçlamaya iddianamede baştan itibaren yer verilmemiş olsaydı dava ACM'de açılmayacak, TTB-MK üyeleri ağır ceza mahkemelerinde yargılanmayacaktı. Gerçekleştirilen üç duruşmada da iddia makamı, her iki mesajın, halkı kin ve düşmanlığa tahrik ettiğini gösteren herhangi bir somut belge ya da bulgu sunamadı, dava dosyasına koymadı. İzleyebildiğimiz kadarıyla, duruşma salonunda yapılmış olan savunmaların, savcının yalnızca hemen tümü kanaate dayalı iddialarının hepsini çürüten bilgi ve belgelerin hiçbiri, Ankara

32. ACM heyeti tarafından dikkate alınmadı. Üçüncü duruşmada da mahkeme salonlarında paylaşılan, gerçeklikle hiçbir ilişkisi olmayan, daha neredeyse gözaltı kararıyla birlikte alınmış olduğuyula ilgili pek çok işareti barındıran hapis cezası kararı açıklandı: her bir MK üyemize her bir mesaj için 10 ay, toplam 20 ay hapis cezası. MK üyelerimizden birisi için de sosyal medya paylaşımı nedeniyle 20 aya ek olarak 18 ay 20 gün daha, toplamda 38 ay 20 gün hapis cezası verildi. Aşağıda paylaştığımız her iki mesajı bir kere daha okuduktan sonra, ülkemizde hukukun ortadan kaldırılmış olmasının yanı sıra, yeniden kurulması için birlikte çaba göstermemizin, mücadelemizin, ülkemizin ne kadar elzem olduğuna katılacağınızı biliyoruz...

TTB-MK'nin 1 Eylül 2016 tarihli mesajı:

"Bu Topraklarda Eşitlik ve Barış İçinde Yaşamamız Çok Mümkün!"

Bugün 1 Eylül Dünya Barış Günü. Bundan tam 77 yıl önce Nazilerin Polonya'yı işgal etmeleri ile başlayan İkinci Büyük Emperyalist Savaş, milyonlarca insanın ölümüne, yaralanmasına, etkisi yıllar boyu sürecek sağlık sorunlarına neden oldu; ardında moloz yığınları hâline gelmiş kentler bıraktı. Faşizme karşı büyük bedeller ödenerek, nihayetinde insanlığın galip geldiği emperyalist paylaşım savaşının başladığı gün olan 1 Eylül, Dünya Barış Günü olarak kabul edildi.

Ne yazık ki bir Dünya Barış Günü'nü daha acılar içinde karşılıyoruz. Ülkemiz Cumhuriyet tarihinin en kanlı dönemlerinden geçiyor. Her gün bir kentimize düşen bombalar yüreklerimizi dağlıyor, her gün evlerimize ateş düşüyor. İnsanlığa düşman saldırlar mitinglerimizi, Anadolu halklarının en şen günlerinden biri olan düğünleri, ülkenin muhalefet liderini hedef alıyor.

Bitmiyor, iktidarın kendi eliyle her türlü desteği vererek besleyip büyüttüğü gericici bir yapılanmanın darbe girişimi ile katledilen onlarca yurttaşımızın acısı, demokrasinin

olmazsa olmazı parlamentonun bombalanmasına dair öfkemiz hâlâ taze.

Bitmiyor, darbe girişiminin faillerine yönelik olarak başlatılan operasyonlar, hayatını emek ve demokrasi mücadelesine adanmış onlarca ilerici hekimin, gazetecinin, sanatçının alıkonulduğu bir "cadı avı"na dönüşürüyor; işkence ve kötü muamele uygulamaları iktidar eliyle basına servis ediliyor.

Bitmiyor, çocuklarımız gericici örgütlerin yurtlarında, göçmen kamplarında, çadırlarda şiddete ve tecavüze uğruyor, tüm adalet arayışlarının kapıları kapalı tutuluyor.

Bitmiyor, her gün ülkemizin çeşitli yerlerinde iş cinayetleri nedeniyle emekçiler katlediliyor, tüm hesap sorma kanalları tıkatılıyor.

Bitmiyor, demokratik yollarla çözümünün mümkün olduğu tarihsel süreçte farklı toplumlardaki örnekleriyle de bilinen Kürt sorunu kanla, talanla, işkence ve kötü muameleyle derinleştiriliyor. Onlarca kentimiz yıkıntı hâline getiriliyor, yüzlerce sivil yurttaşımız katlediliyor, binlerce yoksul insan göçe zorlanıyor.

Bitmiyor, iktidarın ve emperyalist güçlerin akıl almaz Suriye politikası nedeniyle cihatçı çetelerin taşeronluğunda kana bulandırdığı Suriye'den ülkemize göç eden 4 milyona yakın göçmen insanlık dışı koşullarda yaşamaya mahkûm ediliyor, insan yaşamı vize pazarlıklarında hiçe sayılıyor.

Bitmiyor, demokrasiyi lağveden OHAL ve KHK'ler ile emekçiler her geçen gün yoksullaştırılıyor, doğal kaynaklarımız ve kentlerimiz ranta feda ediliyor.

Bitmiyor... Bitmeyecek de; bizler, emekçiler, barıştan yana saf tutanlar, gericiliğe baş kaldıranlar, bu kan siyasetine "hayır!" diyenler bir araya gelip sözlerini haykırmadıkça bitmeyecek.

Gerek ülkemiz içinde, gerekse sınırlarımızın dışında toplumsal ve evrensel barışı ayakları altına alan bu kan siyasetine karşı sesimizi yükseltmek, bir canımızı, evladımızı, kardeşimizi daha bu kan siyasetine

kurban etmemek, bir Dünya Barış Günü'nü daha acılar içinde karşılamak için tüm halkımızı sesimize güç vermeye, Emek ve Demokrasi Güç Birliği'ne katılmaya davet ediyoruz.

Biliyoruz, her türlü emeği sarfetmeye de varız: Bu Topraklarda Eşitlik Ve Barış İçinde Yaşamamız Çok Mümkün!"

TTB-MK'nin, 24 Ocak 2018 tarihli mesajı:

"Savaş bir halk sağlığı sorunudur! Biz hekimler uyarıyoruz:

Savaş, doğada ve insanda tahribat yapan, toplumsal yaşamı tehdit eden, insan eliyle yaratılan bir halk sağlığı sorunudur.

Her çatışma, her savaş; fiziksel, ruhsal, sosyal ve çevresel sağlık açısından onarılmaz sorunlara yol açarak büyük bir insani dramı da beraberinde getirir.

Yaşatmaya ant içmiş bir mesleğin mensupları olarak, yaşamı savunmanın, barış iklimine sahip çıkmanın birincil görevimiz olduğunu aklimızdan çıkarmıyoruz.

Savaşla baş etmenin yolu, adil, demokratik, eşitlikçi, özgür ve barışçıl bir yaşam kurmak ve bunu sürekli kılmaktır.

Savaşa hayır, barış hemen şimdi!"

Bu sayımızda, önceki sayımızda yayımladığımız "Mesleki Bağımsızlık ve Meslek Örgütünün Özerkliği" başlıklı dosyamızın davetli yazılarından sayfa sınırlılığı nedeniyle ikinci sayımıza kalanlarla birlikte, aynı kapsamda ek olarak bir de panel yazısını paylaşıyoruz.

Bu grup yazılarımızın ardından, Toplum ve Hekim Dergisi'nin 40 Yılı başlığında üç ayrı yazıya yer verdik. Toplum ve Hekim Dergisi, 40 yaşını kutlama ve bunu da kendi üzerinden yeni bir bilgi birikimine dönüştürebilmek amacıyla, 25 Kasım 2018 tarihinde, Ankara'da "Toplum ve Hekim 40 Yıl Etkinlikleri Süreli Yayıncılık: Neden? Nasıl?" başlıklı bir toplantı gerçekleştirmişti. Toplantının ikinci oturumunun başlığı da "Günümüzde Süreli Yayıncılık: Neden? Nasıl?" idi ve üç konuşmacı yayıncılığın üç farklı alanı üzerine bildiri sunmuştu. Konuşmacılar toplantımız için

hazırlamış oldukları sunumlarını, 'toplantıdaki tartışmalar ışığında daha da geliştirerek', birer makaleye dönüştürüp bizimle yeniden paylaştılar. Turgay Fişekçi'nin "Kültür Dergiciliğimize Kısa Bir Bakış", Aylin Uluşahin'in "Günümüzde Bilimsel Süreli Yayıncılık Neden? Nasıl?" ve Emirali Türkmen'in "Fikir Dergiciliğinin 100 Yıllık Serüveni Üzerine Kısa Bir Bakış" başlıklı bildirimlerini sizinle paylaşıyoruz. Bizler hem sunumlarından hem de yazılı hâle getirildikten sonra yeniden okuduğumuzda oldukça yararlandık. Ülkemizdeki süreli yayıncılık ve tarihi ile ilgilenenlerin özellikle ilgisini çekeceğini düşünüyoruz. Yazarlarımıza bir defa daha teşekkür ediyoruz.

Seksenli yıllarda ABD'nin hegemonyası altında DB ve IMF tarafından gerçekleştirilen kapitalizmin yeniden düzenlenmesi-neoliberalizmin inşası sürecinde, neoliberal ekonomik politikaların sağlık alanında uygulanabilmesinin önünü açan çalışmalara imza atan DSÖ, 2005 yılına gelindiğinde, sağlık hizmetlerinin piyasaya devredilmesinin ortaya çıkarttığı sağlık-insanlık sorunlarından rahatsızlığını kamuoyuyla paylaşıp, kendi meşrebinde özür bile dilemişti. Görünen o ki yaşananların vahşiliği, sistem içinde de olsa yeni bir açıklamayı gerekli kıldı. İçeriğinin eleştirel olarak değerlendirilebilmesi için dosya hazırlığına başladığımız, kısaca Astana Bildirgesi olarak adlandırılan metni sizinle belge özelliğini önemseydiğimizden, paylaşma gereksinimi duyduk.

Türkiye'de 1995 yılına kadar sağlık alanında özel sektör dendiğinde, ortalama yatak sayısı 35'i geçmeyen, "butik hastaneler"le muayenehaneler akla gelirdi. Bu durum, 1996-2005 yılları arasındaki "Geçiş Dönemi"nde özel hastanelerin sayılarıyla birlikte, ortalama yatak sayılarının artırılmasını sağlayan düzenlemelerle biçim değiştirdi. 2006 yılından itibaren "Mega Özel Hastaneler Dönemi" olarak adlandırabilecek dönemle birlikte, muayenehanelerin neredeyse tamamının kapandığı, yalnızca özel

hastanelerle tanımlanan bir alana dönüştü. Söz konusu uygulamalar ve sonuçları, pek çok ülkede, sağlıkta reform-dönüşüm programlarının uygulanmasıyla birlikte, özellikle kişiler tarafından doğrudan yapılan (cepten) harcamaların küçük küçük işletmelerde dağılması yerine, orta ve büyük ölçekli sermaye gruplarında toparlanmaya çalışılması, merkezileştirilmesi hedefinin de bir parçası olarak gelişti. Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanmış son verilere göre (2017 yılı), özel hastanelerin tüm hastaneler içindeki payının yüzde 37.6, özel hastane yataklarının da tüm hastane yatakları içindeki payının yüzde 21.8'e ulaşmıştır. Doğal olarak, bu kadar büyüyen özel sağlık sektörü sağlık emekçilerinin de önemli bölümünün istihdam edildiği bir alan hâline gelmiştir. Öyle ki aynı yıl için özel sektörde çalışan uzman hekimlerin payı yüzde 29.4'e ulaşmıştır. Hekimlerin çok büyük bir bölümü kendi mülkiyetleri olmayan özel sağlık işletmelerinde-hastanelerde çalışıyor olmalarına ve yürürlükteki mevzuata göre, İş Yasası kapsamındaki düzenlemelere tabi olmaları gerekirken, durum hiç de öyle değil. Patronlar, hastanelerinde kadro verdikleri her bir uzman hekime kendi şirketlerini kurdukmakta ve her birini birer işletmeci yaparak sosyal güvenlik, izin vb. her türden hakkın yerine getirilmesinden muaf hale gelmekte, bu sorumluluklar hekimlerin kendi omuzlarına ve kurdukları şirketlerine yüklenmektedir. Söz konusu hukuksuzluk çalışanların "zorunlu" rızası ile gerçekleşiyor olmakla birlikte, bu ve benzer uygulamaları görmezden gelerek yaygınlaşmasını sağlayan AKP hükümetleri olmuştur. Mayıs 2018'de yayımlanan "Özel Sağlık Sektöründe Çalışma ve Ücretlendirme Biçimleri" başlıklı TTB raporunu yaşanan sorunları bütün açıklığıyla ortaya koyması nedeniyle paylaşıyoruz.

Gelecek sayımız için, Kadın ve Sağlık başlıklı dosyamızı hazırlıyoruz.

Karanlığı aydınlığa dönüştürebilmek dileğiyle...